

*Jaz sem ze mlad, komaj dvajset let mi je; pa poznam v Oivljenju samo obup, smrt grozo in spoj najbolj nesmiselne povrhnosti s prepadam trpljenja. Vidim, da ljudstva hujskajo drugo zoper drugo in da se ljudje mol e, nevede, bedasto, ubogljivo, brez krivde pobijajo. Vidim, da najbistrejzi mo0gani na svetu izumljajo oro0je in besede, samo da bi lahko vse to trajalo ze dlje in bi bilo ze bolj rafinirano. In z menoj vred vidijo to vsi ljudje mojih let na tej in na oni strani, po vsem svetu, z menoj vred do0ivlja to vsa moja generacija.*

iz knjige Erich Maria Remarque: Na zahodu ni novega

**Vljudno vabljeni na odprtje razstav**

**KAM USODA JIH JE PELJALA?**  
**Slovenci na bojiý ih 1. svetovne vojne**

Avtor razstave je Drago Sedmak.

**Avstro-ogrskke vojaýke zna ke med prvo svetovno vojno**

Razstava v sodelovanju z Druýtvom soýka fronta Nova Gorica.

Avtor razstave je David Erik Pipan.

**Petek, 26. september 2014, ob 20.00, grad Kromberk**



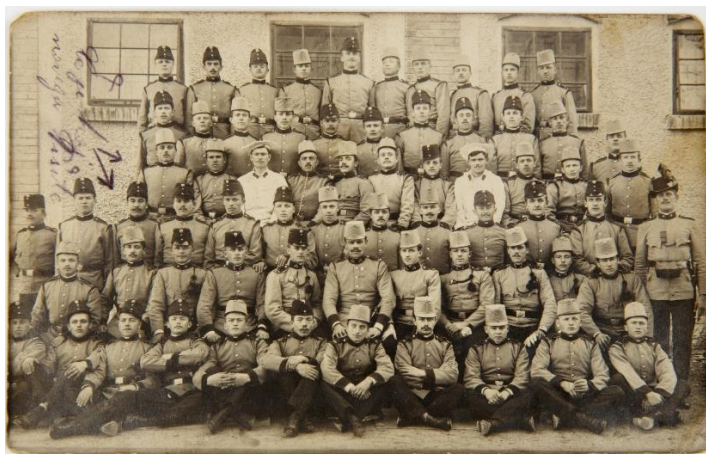
grad Kromberk

Ob odprtju bo predstavljena knjiga:

**»Tako zna ko nosim jaz Å « avstro-ogrskki vojaýki znaki in zna ke, vojaýke zna ke slovenskih enot in soýkega bojiý a 1 9 1 4E1 9 1 8, avtorja Davida Erika Pipana**

# KAM USODA JIH JE PELJALA?

## Slovenci na bojišnih poljih 1. svetovne vojne



Fotografija Janeza Rejca iz Idrije s tovarizi, ki jo je poslal domačinu.

Slovenski fantje in moške so se v 1. svetovni bojevali v avstro-ogrski armadi na različnih evropskih in bližnjevzhodnih vojskovaliških kot pripadniki pehote, topništva, mornarice, letalstva in drugih njenih rodov. Njihovo trpljenje in smrt na bojnih poljanah, bivanje v ujetništvu (od Anglije, Rusije do daljnega vzhoda) so največkrat ostala v spominu posameznikov, kajti večina jih je pripadala državi Avstro-Ogrski, ki je bila v tej vojni poražena in razkosana med zmagovalke: Kraljevino Srbijo, kasneje Državo Srbov, Hrvatov in Slovencev (oz. Kraljevino Jugoslavijo), ter Kraljevino Italijo. Zmagovalci pa so bili vedno tisti, ki so pisali zgodovino, ki so hoteli ali nehoti pozabili na ortve, trpljenje, vojaške podvige pripadnikov poražene strani.

Z razstavo na gradu Kromberk bomo odzkrnili vrata v njihove zgodbe in osebna doživljanja. Pozabili pa nismo tudi na one, katerih zemski ostanki ležijo v tuji zemlji na vojaških pokopališčih, oziroma so del seznamov vojnih izgub (padli, ranjeni, pogrezani, izginuli, umrli zaradi bolezni, snežnih plazov, nesreč, etc.).

**Avtor razstave je Drago Sedmak.**

Oblikovanje: Boris Blažko

Ob razstavi bo izšel tudi katalog.

## Avstro-ogrške vojaške značke med prvo svetovno vojno

Na razstavi bodo predstavljeni uradni znaki in oznake ter domoljubne in vojaške značke, ki so jih avstro-ogrski vojaki nosili na svojih kapač. Posebej pa bodo predstavljene vojaške značke slovenskih enot ter tiste, ki se s svojimi umetnikskimi upodobitvami navezujejo na soško bojišče in na kraje.

Tematika, ki jo razstava obravnava je sicer ozko usmerjena, a zaradi vsebine vsekakor zanimiva ne samo za muzealce, zbiralce in raziskovalce, temveč tudi za vsi krogi ljudi, saj se vedno ve ljudi, ki v družinskih zapuščinah najdejo največkrat »neme« fotografije svojih prednikov v avstro-ogrskih uniformah, spopada z vpražanjem, kako iz njih pridobiti vse podatke, običajno pa ugotoviti enoto, kateri je vojak pripadal. To je velikokrat možno na podlagi znakov in oznak, ki so jih vojaki nosili in so vidni na fotografijah.

**Razstavo je pripravil Goriški muzej v sodelovanju z Društvom soška fronta Nova Gorica.  
Avtor razstave je David Erik Pipan.**



Ob odprtju bo predstavljena knjiga:

**»Tako značko nosim jaz« avstro-ogrski vojaški znaki in značke, vojaške značke slovenskih enot in soškega bojišča 1914-1918**

avtorja Davida Erika Pipana

Knjigo odlikuje poglobljena in bogato dokumentirana študija o uradnih znakih in oznakah ter domoljubnih in vojaških znakih, ki so jih avstro-ogrski vojaki nosili na svojih kapač. Poleg tega ponuja trenutno najpopolnejši pregled nad vojaškimi znakami slovenskih enot, v njej pa so tudi prvi na enem mestu in v slovenskem jeziku predstavljene vse do sedaj poznane avstro-ogrške vojaške značke, ki se s svojimi umetnikskimi upodobitvami navezujejo na soško bojišče in na kraje. Ne manjkajo niti prikazi praktičnih primerov, predvsem v obliki prvovrstnih, skrbno izbranih in večinoma še neobjavljenih arhivskih fotografij, dokumentov ter fotografij predmetov (kap, znakov, oznak in značk), ki jih opisuje avtor, saj pripomorejo k lažjemu razumevanju vsebine.

Knjigo je izdalo Društvo soška fronta Nova Gorica.